

การพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้โดยการผสมผสาน
กลวิธีเมตาคอกนิชันและรูปแบบซินเนคติกส์เพื่อเสริมสร้าง
ความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทย
เชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา

DEVELOPMENT OF LEARNING MANAGEMENT STRATEGY BY COMBINING
METACOGNITIVE STRATEGY AND SYNECTICS MODEL TO ENHANCE THAI READING
FOR MAIN IDEA AND CREATIVE WRITING ABILITIES OF PRIMARY SCHOOL STUDENTS

ปรารภนา บุตรอุดม*

ดร.ชาติชาย ม่วงปฐม**

รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย วรภิษเกษมสกุล**

รองศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ หลาบมาลา**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้โดยการผสมผสานกลวิธีเมตาคอกนิชันและรูปแบบซินเนคติกส์เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา 2) ศึกษาผลการใช้ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้โดยการผสมผสานกลวิธีเมตาคอกนิชันและรูปแบบซินเนคติกส์เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ได้แก่ ศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังการทดลอง และศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนและหลังการทดลอง ดำเนินการพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้ โดยศึกษาข้อมูลพื้นฐาน แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาสร้างยุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้แล้วนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร จำนวน 34 คน ระยะเวลาทดลอง 15 สัปดาห์ วัดผลการทดลองใช้ยุทธศาสตร์ โดยวัดความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ ก่อนและหลังการทดลอง สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบทีแบบไม่อิสระ

ผลการวิจัยพบว่า

1. การพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้โดยการผสมผสานกลวิธีเมตาคอกนิชันและรูปแบบซินเนคติกส์เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบของยุทธศาสตร์ 2 ด้าน คือ 1) ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย ขั้นตอนการ

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

** คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

จัดการการเรียนรู้ 6 ชั้น ได้แก่ ชั้นที่ 1 ชั้นกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจสู่บทเรียน ชั้นที่ 2 ชั้นการอ่าน ชั้นที่ 3 ชั้นควบคุมการอ่าน ชั้นที่ 4 ชั้นจินตภาพ ชั้นที่ 5 ชั้นเรียงคำนำความรู้ ชั้นที่ 6 ชั้นสรุปเนื้อหา 2) ด้านปัจจัยสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ มี 2 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 การจัดสภาพแวดล้อม ด้านที่ 2 หนังสือส่งเสริมการอ่านโดยผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 2 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.51 และ 4.61 ตามลำดับ

2. ผลการใช้ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้ พบว่า

2.1 ผลการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการอ่านจับใจความ นักเรียนที่เรียนโดยการผสมผสานกลวิธีเมตาคอกนิชัน และรูปแบบซินเนคติกส์มีความสามารถในการอ่านจับใจความ สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 และนักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

2.2 ผลการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ นักเรียนที่เรียนโดยการผสมผสานกลวิธีเมตาคอกนิชันและรูปแบบซินเนคติกส์มีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 และมีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ABSTRACT

The purposes of this study were to: 1) develop learning management strategy by combining metacognitive strategy and synectics model to enhance Thai reading for main idea and creative writing abilities of Primary School Students, and 2) study the implementation of the developed strategy by combining metacognitive strategy and synectics model to enhance of Prathomsuksa 6 students' Thai reading for main idea and creative writing abilities of Prathomsuksa 6 students : study and compare students' Thai reading for main idea and creative writing abilities before and after the experiment.

The procedure of strategy development consisted of the study of basic data, related theories and literatures and form the learning management strategy. Trying-out the developed strategy with 34 Prathomsuksa 6 students of Swang Deandin Kindergarten School, Sakonnakhon Province for 15 weeks. The research data were analyzed by means of percentage, mean, standard deviation and t-test for Dependent Sample.

The research findings were as follows:

1. The development of learning management strategy by combining metacognitive strategy and synectics model to enhance Thai reading for main idea and creative writing abilities, constructed by the researcher, comprised 2 key components, namely: 1) the six steps of learning process which were: step 1 stimulating and motivating to lesson, step 2 reading, step 3 controlling in reading, step 4 speculating imaginatively, step 5 organizing knowledge, and step 6 summarizing content, and 2) supportive factors which were the environmental management and the external reading books which evaluated by an expert at the highest level with mean scores of 4.51 and 4.61 respectively.

2. The implementation results revealed that:

2.1 The students' Thai reading for main idea ability was more than 80 percent of the set criterion. Their Post-test mean score was higher than the pretest one at the significant level of .01.

2.2 The students' Thai creative writing ability was more than 80 percent of the set criterion. Their posttest mean score of the creative writing ability was higher than the pretest one at the significant level of .01.

ภูมิหลัง

โลกปัจจุบันได้มีวิวัฒนาการมาอย่างต่อเนื่องนับจากอดีตกาล มนุษย์จึงจำเป็นต้องแสวงหาความรู้ เพื่อปรับปรุงตัวเองให้ทันสมัยอยู่เสมอ การศึกษาเป็นทั้งเครื่องมือและกระบวนการสำคัญในการพัฒนาความรู้ ความคิดความสามารถรวมทั้งพฤติกรรม เจตคติ ค่านิยมและคุณธรรมของบุคคลตั้งแต่วัยฐานของชีวิตไปทุกช่วงอายุต่อเนื่องตลอดชีวิต ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างรวดเร็ว วิธีการที่จะติดตามเหตุการณ์ความเคลื่อนไหวต่างๆ นั้นมีอยู่หลายวิธีด้วยกัน สำหรับวิธีการที่ใช้ได้ดีคือ วิธีการอ่านและการเขียน เพราะการอ่าน การเขียนช่วยให้สามารถติดตามความเคลื่อนไหว ความเจริญก้าวหน้าของโลกและยังช่วยให้ผู้อ่านผู้เขียนได้พัฒนาสติปัญญาของตนเอง ช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ความรู้ (ทัศนีย์ ศุภเมธี. 2542 : 24-25)

การจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและมีประสิทธิภาพนั้น วิชาภาษาไทยจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับคนไทย ที่จะเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง การอ่านและการเขียนเป็นทักษะที่สำคัญ และมีบทบาทในการเรียนรู้ การอ่านเป็นหัวใจสำคัญของกิจกรรมทั้งหลายในการเรียนของนักเรียน ครูจึงให้ความสำคัญในการอ่านและส่งเสริมให้เด็กมีความเข้าใจในการอ่านมากขึ้นขณะเดียวกันการเขียนก็มีความสำคัญและจำเป็นต้องสอนควบคู่ไปกับการสอนอ่าน เพราะหากเขียนผิดก็จะทำให้การสื่อความหมายผิดไปจากเจตนาของผู้เขียน แต่การที่ผู้เรียนจะมีความสามารถในการอ่านคล่องเขียนคล่องได้นั้น จำเป็นต้องเรียนรู้หลักเกณฑ์ทางภาษาและมีทักษะในการอ่าน การเขียนเบื้องต้นอย่างแม่นยำ ดังนั้นการฝึกทักษะด้านการอ่านและการเขียนให้ถูกต้องแม่นยำจะสามารถอ่านและเขียนได้อย่างคล่องแคล่วจึงนับว่าเป็นการปูพื้นฐานของการอ่านการเขียนที่มีประสิทธิผล (กาญจนา นาคสกุล. 2550 : 3) ในการพัฒนาทักษะ การอ่านและการเขียนเป็นรากฐานที่สำคัญอย่างยิ่ง ในระดับประถมศึกษา นักเรียนจะประสบความสำเร็จในการเรียนวิชาต่างๆ มากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถในการอ่าน และสามารถเขียนถ่ายทอดความรู้สึนึกคิดจากเรื่องที่อ่านเขียนขยายความจากที่อ่าน เขียนบรรยายสิ่งที่ได้อ่าน เขียนประยุกต์ โดยใช้ความสำคัญจากสิ่งที่เคยอ่านรวมกับความรู้สึนึกคิด ของตน มาพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองให้ดียิ่งๆ ขึ้น (กรรณิการ์ พวงเกษม. 2547 : 1) ซึ่งการอ่านและการเขียนในระดับประถมศึกษาเป็นการปูพื้นฐานที่สำคัญ ในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง และในปัจจุบันพบว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นงานเขียนที่แสดงความคิดแปลกใหม่ด้วยภาษาที่สละสลวย ทำให้ผู้อ่านได้รับทั้งความรู้และความเพลิดเพลิน (ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. 2544 : 24) และกรมวิชาการ (2547 : คำนำ) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ในคู่มือครูภาษาไทยการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ระดับช่วงชั้นที่ 2 ว่าความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ควรปลูกฝังและส่งเสริมให้ปรากฏในบุคลิกภาพของเยาวชนไทย ซึ่งจะเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศในอนาคต

การจัดการเรียนการสอนของครู ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน จาก การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับวิธีการสอนและรูปแบบการสอนภาษาไทย พบว่า การสอนเกี่ยวกับการอ่านและการเขียนในระดับประถมศึกษา เป็นปัญหาที่สำคัญสำหรับครูผู้สอนโดยเฉพาะการจัดการจัดการเรียนการสอนการอ่านและการเขียนซึ่งเป็น เนื้อหาที่ค่อนข้างเป็นนามธรรม ยากแก่การเข้าใจหรือจดจำของเด็กในระดับนี้ (กรมวิชาการ. 2543 : 11) ซึ่งสอดคล้องกับผล การศึกษาของ ผดุง อารยะวิญญู (2544 : 16-17) ที่พบว่า ปัญหาที่พบมากในเด็กนักเรียนระดับประถมศึกษา ได้แก่ ทักษะในการ ฟัง การพูด การอ่าน การเขียน การคำนวณ ทักษะในการเรียนหนังสือ การรับรู้ทางภาษา ปัญหาทางสังคมและอารมณ์ และ ปัญหาในทางการให้เหตุผล และถ้าไม่ได้รับการช่วยเหลือแล้ว ในระดับมัธยมศึกษาอาจทำให้เป็นที่เด็กเกเรได้ และจากการที่ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้บริหารและครูผู้สอน พบว่า สาเหตุที่นักเรียนขาดทักษะด้านการอ่าน ด้านการเขียนการใช้ถ้อยคำที่นำมาเรียบ เรียงในเนื้อหาไม่ถูกต้อง เนื่องจาก ครูส่วนใหญ่เน้นการบรรยายเนื้อหา บอก อธิบาย แล้วทำแบบฝึกหัด ซึ่งเป็นกระบวนการที่มุ่ง ถ่ายทอดเฉพาะความรู้ความจำ ไม่ได้สอนให้นักเรียนได้ฝึกทักษะด้านการอ่าน การเขียนและการคิด

จากการศึกษาแนวคิดและรูปแบบการเรียนการสอน พบว่า แนวทางหนึ่งที่น่ามาช่วยแก้ปัญหาเรื่องของการอ่านจับใจความ ก็คือ การใช้กลวิธีเมตาคอกนิชันมาช่วยในการพัฒนา ส่วนความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ รูปแบบการเรียนการสอนที่อาจช่วยส่งเสริมให้ก็คือรูปแบบการสอนแบบซินเนคติกส์ ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้ กลวิธีเมตาคอกนิชันมีความสำคัญที่ผู้ใช้กระบวนการคิด จึงควรพัฒนากลวิธีเมตาคอกนิชัน แก่บุคคล โดยเฉพาะกับผู้เรียนโดยจะต้องมีการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมหรือความรู้เท่าที่มีอยู่ เลือกลยุทธ์วิธีการคิดอย่างพิถีพิถันรอบคอบ วางแผนกำกับหรือตรวจสอบและประเมินกระบวนการคิด ซึ่งฟลาวเวล (Flavell) ได้กล่าวถึง ความรู้ในเมตาคอกนิชัน (Metacognitive Knowledge) ประสบการณ์ในเมตาคอกนิชัน (Metacognitive Experience) เป้าหมายหรืองานที่ต้องการดำเนินการให้สำเร็จ (Goals or Task) และการกระทำ หรือยุทธวิธี (Action or Strategies) ที่นำมาใช้ดำเนินการซึ่งทั้งสี่ส่วนนี้จะมีปฏิสัมพันธ์กัน การอ่านเป็นเรื่องของการใช้ทักษะและกระบวนการคิด ผู้เรียนจำเป็นต้องอาศัยบทบาทของกลวิธีเมตาคอกนิชันเป็นอย่างมาก โดยผู้เรียนจะต้องใส่ใจกับการอ่าน มีการจัดเตรียมและวางแผนการอ่าน รวมทั้งต้องมีการประเมินผลการอ่าน และสรุปเป็นขั้นตอนสำหรับใช้ฝึกอ่านฝึกเขียนให้แก่ผู้เรียนต่อไป (ทิตานา แชมมณี และคณะ. 2544 : 8-9) กลวิธีเมตาคอกนิชันจึงเป็นมิติหนึ่งของการคิด ซึ่งนำไปสู่การอ่าน การเขียน มีคุณสมบัติที่เอื้อต่อกัน มีความสามารถในการควบคุมการคิดและประเมินการคิดของตนเอง หรือกล่าวได้ว่า เป็นสิ่งที่ช่วยให้แต่ละคนควบคุมกำกับกระบวนการทางปัญญาของตนได้ กลวิธีเมตาคอกนิชันจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและการเรียนรู้ที่ดีอีกด้วย (ทิตานา แชมมณี และคณะ. 2544 : 4)

รูปแบบการสอนแบบซินเนคติกส์ (Synectics Instructional Model) เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่ใช้ในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์รูปแบบหนึ่ง ซึ่งจอยซ์ และวีล (Joyce & Weil, 1992 : 217-239) กล่าวว่า ซินเนคติกส์เป็นวิธีสอนพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ที่น่าสนใจวิธีหนึ่ง กอร์ดอน (Gordon, 1992 : 12) มีความเชื่อพื้นฐานเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ว่าความคิดสร้างสรรค์เกิดขึ้นอยู่เสมอ และมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตประจำวันของมนุษย์ไม่ใช่สิ่งลึกลับซับซ้อน แต่สามารถอธิบายและฝึกฝนคนให้มีระดับความคิดสร้างสรรค์เพิ่มขึ้นได้ การคิดสร้างสรรค์ที่เกิดในศาสตร์วิชาการสาขาต่างๆ มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ไม่ว่าจะเป็นด้านศิลปะ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ หรือวิศวกรรมศาสตร์ ศาสตร์เหล่านี้จำเป็นต้องใช้กระบวนการทางสติปัญญาเข้ามาเกี่ยวข้องในการคิดสร้างสรรค์ทั้งนั้น การคิดสร้างสรรค์ของคนคนเดียวหรือกลุ่มคนมีลักษณะใกล้เคียงกันมากทั้งกระบวนการคิดและผลงานที่ได้สอดคล้องกับแนวคิดของซูวิทซ์ มูลค่า และอรัทัย มูลค่า (2545 : 113) ที่กล่าว กระบวนการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์เป็นกระบวนการเรียนรู้ตามลำดับขั้นที่กำหนดไว้ โดยอาศัยกระบวนการเปรียบเทียบจึงจะสามารถเพิ่มความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างผลงานที่แปลกใหม่เป็นการคิดที่อิสระในหลายๆ วิธีการ และฝึกความกล้าในการแสดงออก การแสดงความคิดเห็นที่ไม่เหมือนผู้อื่น และทิตานา แชมมณี (2547 : 252) ได้ศึกษาแนวการสอนแบบซินเนคติกส์ แนวการสอนแบบซินเนคติกส์ เป็นรูปแบบการเรียน การสอนกระบวนการคิดสร้างสรรค์จากแนวคิดของกอร์ดอน ที่กล่าวว่า บุคคลทั่วไป มักยึดติดกับวิธีคิดแก้ปัญหาแบบเดิมๆ ของตนโดยไม่ค่อยคำนึงถึงความคิดของคนอื่นทำให้การคิดของตนคับแคบและไม่สร้างสรรค์ บุคคลจะเกิดความคิดเห็นที่สร้างสรรค์แตกต่างไปจากเดิมได้ หากมีโอกาสได้ลองคิดแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่ไม่เคยคิดมาก่อนหรือคิดโดยสมมติตัวเองเป็นคนอื่นและถ้ายิ่งให้บุคคลจากหลายกลุ่มประสบการณ์มาช่วยกันแก้ปัญหา ก็จะยิ่งได้วิธีการที่หลากหลายขึ้น และมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้นกอร์ดอนจึงได้เสนอให้ผู้เรียนมีโอกาสคิดแก้ปัญหาด้วยแนวความคิดใหม่ๆ ที่ไม่เหมือนเดิม ไม่อยู่ในสภาพที่เป็นตัวเอง ให้ลองใช้ความคิดในฐานะที่เป็นคนอื่นหรือเป็นสิ่งอื่น สภาพการณ์เช่นนี้จะกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดใหม่ๆ ขึ้นได้ กอร์ดอนเสนอวิธีการคิดเปรียบเทียบแบบอุปมาอุปไมยเพื่อใช้ในการกระตุ้นความคิดใหม่ๆ ไว้ 3 แบบ คือ การเปรียบเทียบแบบตรง (Direct Analogy) การเปรียบเทียบบุคคลกับสิ่งของ (Personal Analogy) และการเปรียบเทียบคำคู่ขัดแย้ง (Compressed Conflict) วิธีการนี้มีประโยชน์มากเป็นพิเศษสำหรับการเรียนรู้เกี่ยวกับการเขียนและการอ่านอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งการสร้างสรรคงานทางศิลปะอีกด้วย

ในการพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้โดยการผสมผสานกลวิธีเมตาคอกนิชันและรูปแบบชินเนตติคัลเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาตามแนวคิด ทฤษฎีที่กล่าวมาแล้วนั้น ผู้วิจัยยังได้ศึกษาเรื่อง การอ่าน การเขียนเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาว่ามีองค์ประกอบใดบ้างที่จะนำมาใช้ในการสนับสนุนยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งพบว่า องค์ประกอบที่สนับสนุนการจัดการการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ คือ การนำหลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการสอนของอารีย์ พันธุ์มณี (2545 : 173-193) มาใช้เป็นองค์ประกอบสนับสนุนซึ่งได้แก่การดำเนินการ คือ 1) การจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนเพื่อให้อยู่ในสภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ 2) หนังสือส่งเสริมการอ่าน เป็นสื่อที่ครูใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวได้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการอ่านจับใจความและการเขียนเชิงสร้างสรรค์เด็กในระดับประถมศึกษานั้นจำเป็นต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญในการส่งเสริมการอ่านจับใจความและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ การสร้างสภาพแวดล้อม การจัดบรรยากาศที่เอื้ออำนวย เทคนิคการสอนของครูถูกต้องเหมาะสมทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียนมีความสำคัญต่อความสำเร็จของการพัฒนาด้านการอ่านและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้เกิดทักษะทางด้านการอ่านการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ดียิ่งขึ้น (อารีย์ พันธุ์มณี, 2545 : 207)

จากการศึกษาหลักการและทฤษฎี สภาพปัจจุบันและปัญหา ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ผู้วิจัย จึงสนใจที่จะเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาโดยดำเนินการพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้โดยการผสมผสานกลวิธีเมตาคอกนิชันและรูปแบบชินเนตติคัลโดยกำหนดยุทธศาสตร์ในการจัดการเรียนรู้เป็น 2 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์หลักที่เป็นยุทธศาสตร์กระบวนการจัดการเรียนรู้และยุทธศาสตร์สนับสนุนที่จะทำให้กระบวนการเรียนรู้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยคาดหวังว่าผลการวิจัยครั้งนี้จะสามารถเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาได้อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ผลจากการวิจัยจะเป็นแนวทางให้ครูและผู้สนใจมีความเข้าใจ และสามารถนำกระบวนการดังกล่าวไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาในแต่ละบริบทได้อย่างเหมาะสมอีกทั้งยังเป็นแนวในการพัฒนาการเรียนการสอนในวิชาภาษาไทยของผู้วิจัย และยังเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจในการใช้เทคนิคการสอนใหม่ๆ ทางด้านการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเพื่อจะนำไปสู่การพัฒนา แล้วนำไปประยุกต์ใช้ ให้เกิดผลดีกับเด็กได้ในทุกสาขาวิชาในอนาคตต่อไป

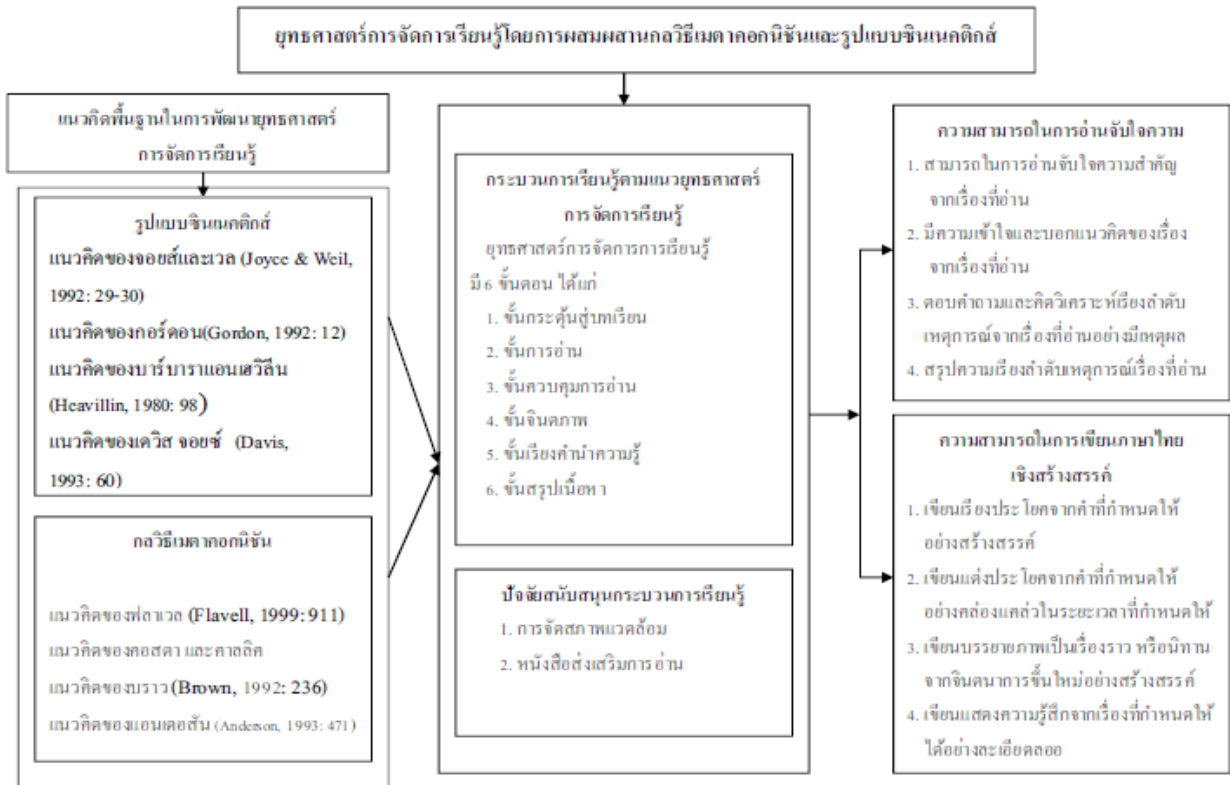
ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้โดยการผสมผสานกลวิธีเมตาคอกนิชันและรูปแบบชินเนตติคัลเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา
2. เพื่อศึกษาผลการใช้ยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้โดยการผสมผสานกลวิธีเมตาคอกนิชันและรูปแบบชินเนตติคัลเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทย เชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ดังนี้

2.1 เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยการผสมผสานกลวิธีเมตาคอกนิชันและรูปแบบชินเนตติคัลระหว่างก่อนและหลังการทดลอง

2.2 เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยการผสมผสานกลวิธีเมตาคอกนิชันและรูปแบบชินเนคติกส์ ระหว่างก่อนและหลังการทดลอง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้โดยการผสมผสานกลวิธีเมตาคอกนิชันและรูปแบบชินเนคติกส์ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย

การดำเนินการวิจัยมี 3 ระยะ มีรายละเอียดดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน และสภาพปัญหาการจัดการการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ที่จะนำมาใช้ในการวิจัย โดยศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของการศึกษาจากแนวการสอนโดยใช้กลวิธีเมตาคอกนิชันและรูปแบบชินเนคติกส์ ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการการเรียนรู้ อ่านจับใจความสำคัญ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ สำหรับเด็กระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และปัญหาเกี่ยวกับการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยศึกษาสภาพของการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ และข้อมูลพื้นฐานที่สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ และปัจจัยเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์การจัดการ การเรียนรู้ ด้านการอ่าน การเขียน ของนักเรียน โดยศึกษาจากการสัมภาษณ์ครูที่สอนนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถด้านภาษาไทย

ระยะที่ 2 การพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ ด้านการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนรู้ จากการศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ในระยะที่ 1 โดยนำข้อมูลที่ได้จากแนวคิด ทฤษฎี เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ และจากการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดยุทธศาสตร์ เป็นกระบวนการออกแบบและเลือกยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม จากคำสั่งวิเคราะห์ทางเลือกด้วยเทคนิควิธีการเพื่อนำไปสู่บรรลุวัตถุประสงค์ในการเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา แบ่งออกเป็น 2 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านการเรียนรู้ และองค์ประกอบด้านการสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบยุทธศาสตร์ เป็นการตรวจสอบการออกแบบยุทธศาสตร์โดยการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

ขั้นตอนที่ 4 การนำยุทธศาสตร์ไปทดลองใช้และการแก้ไขปรับปรุงเป็นการนำยุทธศาสตร์ที่ได้ผ่านการประเมินตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้พร้อมทั้งประเมินตรวจสอบเพื่อศึกษาประสิทธิผลของยุทธศาสตร์ก่อนนำไปใช้ในระยะเวลาที่ 3

ระยะที่ 3 การศึกษาผลการใช้ยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา

การศึกษาผลการใช้ยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้โดยการผสมผสานกลวิธีเมตาคognition และรูปแบบซินเนคติกส์เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ซึ่งยุทธศาสตร์ที่ใช้มีองค์ประกอบ ดังนี้ องค์ประกอบด้านปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกและภายใน องค์ประกอบด้านหนังสือส่งเสริมการอ่าน และการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษา โดยยุทธศาสตร์หลักใช้เวลาในการทดลองจัดกระบวนการเรียนรู้กับเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลสว่างแดนดินที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและผู้วิจัยได้วิเคราะห์ปัจจัยสนับสนุนควบคู่ไปด้วยในห้องเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีวิธีการดำเนินการใช้ยุทธศาสตร์ดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1-3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 จำนวน 34 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวกระบวนการเรียนรู้โดยการผสมผสานกลวิธีเมตาคอกนิชันและรูปแบบชินเนตติคส์
2. แบบทดสอบตามแนวกระบวนการเรียนรู้ด้านความสามารถในการอ่านจับใจความ 3) แบบทดสอบความสามารถในการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทางเนื้อหาและจากแบบสัมภาษณ์ของครูผู้สอนและผู้เชี่ยวชาญ โดยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1.1 วิเคราะห์คะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความ และความสามารถในการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ ด้วยการวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละและเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ และความสามารถในการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการทดสอบที่แบบไม่อิสระ (Dependent for Sample t-test)

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกเสียงผลจากการสัมภาษณ์การเรียนรู้ภาษาไทยจากครูผู้สอนและผู้เชี่ยวชาญ นำข้อมูลมาเรียบเรียงอย่างเป็นระบบ พร้อมเขียนข้อสรุปจากข้อมูลต่างๆ ที่รวบรวมไว้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยการพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้โดยการผสมผสานกลวิธีเมตาคอกนิชันและรูปแบบชินเนตติคส์ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน และสภาพปัญหาการจัดการการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา

การศึกษาในขั้นนี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการจัดการการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ และศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านของนักเรียนที่ไม่มีความสามารถด้านการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ แล้วนำประเด็นที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานมาพิจารณาหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ เพื่อนำมาประกอบการพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทย เชิงสร้างสรรค์ โดยศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ ข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยการศึกษาจากแนวการสอนโดยใช้กลวิธีเมตาคอกนิชันและรูปแบบชินเนตติคส์ ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการจัดการการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการการเรียนรู้ อ่านจับใจความสำคัญ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ สำหรับเด็กระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และปัญหาเกี่ยวกับ

การอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ ศึกษาสภาพของการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ และข้อมูลพื้นฐานที่สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ และเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ โดยศึกษาจากการสัมภาษณ์ครูที่สอนนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถด้านภาษาไทย

ระยะที่ 2 การพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ ด้านการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา

กระบวนการพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลในระยะที่ 1 มาใช้ในการพัฒนายุทธศาสตร์ ซึ่งการพัฒนาด้านการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา มีขั้นตอนในการพัฒนา 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดยุทธศาสตร์ และขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบยุทธศาสตร์

การพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้โดยการผสมผสานกลวิธีเมตาคอกนิชันและรูปแบบชินเนคติกส์เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการพัฒนายุทธศาสตร์จัดการการเรียนรู้โดยการผสมผสานกลวิธีเมตาคอกนิชันและรูปแบบชินเนคติกส์เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา พบว่า ผลได้ยุทธศาสตร์ ที่มีองค์ประกอบ คือ หลักการของยุทธศาสตร์ จุดมุ่งหมาย แนวคิดทฤษฎี เนื้อหาสาระ กระบวนการ ปัจจัยสนับสนุน และการวัดผลและประเมินผล ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมและหนังสือส่งเสริมการอ่าน จึงทำให้ได้ขั้นตอนกระบวนการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน คือ 1) ชั้นกระตุ้นสู่บทเรียน 2) ชั้นการอ่าน 3) ชั้นควบคุมการอ่าน 4) ชั้นจินตภาพ 5) ชั้นเรียงคำนำความรู้ 6) ชั้นสรุปเนื้อหา และปัจจัยสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ คือ การจัดสภาพแวดล้อม และหนังสือส่งเสริมการอ่าน

2. ผลการตรวจสอบยุทธศาสตร์จัดการเรียนรู้ตามกลวิธีเมตาคอกนิชันและรูปแบบชินเนคติกส์มีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านหลักการของยุทธศาสตร์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.51$) ด้านจุดมุ่งหมายอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$) ด้านแนวคิดทฤษฎีอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) ด้านเนื้อหาสาระอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) ปัจจัยสนับสนุน ด้านสภาพแวดล้อมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) และด้านการวัดผลและประเมินผลอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่าน เพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์จัดการเรียนรู้ตามกลวิธีเมตาคอกนิชันและรูปแบบชินเนคติกส์ จำนวน 10 เล่ม พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.61 เมื่อพิจารณารายเล่ม พบว่า มีค่าเฉลี่ย 4.61 เมื่อพิจารณารายเล่ม พบว่าแต่ละเล่มมีค่าเฉลี่ยคุณภาพตั้งแต่ 4.58 ถึง 4.63 ผลการตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดการเรียนตาม

กลวิธีเมตาคอกนิชันและรูปแบบชินเนคติกส์ แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 20 แผน คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

ระยะที่ 3 การศึกษาผลการใช้ยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัยดำเนินการใช้ยุทธศาสตร์หลัก คือ ยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้โดยการผสมผสานกลวิธีเมตาคอกนิชันและรูปแบบชินเนคติกส์เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาและปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมภายในและการจัดสภาพแวดล้อมภายนอกด้านหนังสือส่งเสริมการอ่าน และการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษา โดยยุทธศาสตร์หลักใช้เวลาในการทดลองจัดกระบวนการเรียนรู้กับเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และผู้วิจัยจัดปัจจัยสนับสนุนควบคู่ไปด้วยในห้องเรียน ผลการดำเนินการทดลองใช้ยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ผู้วิจัยขอเสนอตามลำดับดังนี้

1. ผลการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนทดลองเฉลี่ยเท่ากับ 12.47 คิดเป็นร้อยละ 41.57 และคะแนนหลังการทดลอง เฉลี่ยเท่ากับ 26.82 คิดเป็นร้อยละ 89.41 ซึ่งความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้คะแนนสูงกว่าร้อยละ 80 ความสามารถในการอ่านจับใจความหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลของความสามารถการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์นักเรียนที่เรียนโดยการผสมผสานกลวิธีเมตาคอกนิชันและรูปแบบชินเนคติกส์มีความสามารถในการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ก่อนทดลองเฉลี่ยเท่ากับ 12.12 คิดเป็นร้อยละ 40.39 และคะแนนหลังการทดลอง เฉลี่ยเท่ากับ 26.03 คิดเป็นร้อยละ 86.70 ซึ่งความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้คะแนนสูงกว่าร้อยละ 80 หลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 และมีความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง แสดงให้เห็นว่า ยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้โดยการผสมผสานกลวิธีเมตาคอกนิชันและรูปแบบชินเนคติกส์มีประสิทธิภาพ ครูที่ทำหน้าที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยในการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ ระดับประถมศึกษา ควรนำยุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้ โดยการผสมผสานกลวิธีเมตาคอกนิชันและรูปแบบชินเนคติกส์ ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป

1.2 ครูผู้สอนหรือผู้เกี่ยวข้องที่จะนำยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้โดยการผสมผสานกลวิธีเมตาคอกนิชันและรูปแบบชินเนคติกส์ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์มาใช้พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยเกี่ยวกับการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ โดยศึกษารายละเอียดของการใช้ยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ โดยการผสมผสานกลวิธีเมตาคอกนิชันและรูปแบบชินเนคติกส์จากคู่มือการใช้อย่างละเอียดก่อนที่จะนำไปใช้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ

1.3 การจัดเตรียมสภาพแวดล้อมภายในและนอกห้องเรียนควรจัดให้สัมพันธ์สอดคล้องกับสิ่งที่นักเรียนจะเกิดกระบวนการเรียนรู้

1.4 ครูผู้สอนควรมีการจัดเตรียมหนังสือส่งเสริมการอ่านของนักเรียนไว้ให้พร้อมและจัดกิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเองจากหนังสือส่งเสริมการอ่านและควรมีการมอบหมายงานที่ได้จากการอ่านและเขียนให้นักเรียน ได้ลงมือปฏิบัติจริงด้วย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาวิจัยพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้โดยสังเคราะห์แนวคิดกลวิธีเมตาคอกนิตันและรูปแบบซินเนคติกส์ ที่เสริมสร้างหรือส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ในระดับชั้นประถมศึกษาเกี่ยวกับการอ่านคิดวิเคราะห์เรื่อง อ่านสรุปความ การเขียนเรียงความ และการเขียนความเรียงขั้นสูง

2.2 ศึกษาผลการอ่านจับใจความ และการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้นิทานประกอบภาพการเขียนเรียงความ การเขียนย่อความ เพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ที่หลากหลาย และปัจจัยที่สนับสนุนยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา

2.3 ศึกษายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้โดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์จากเรื่องี่อ่านซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ ในด้านการอ่านจับใจความ และการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. การจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว, 2547.
- การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : การศาสนา, 2543.
- กรรณิการ์ พวงเกษม. การสอนเขียนแบบสร้างสรรค์ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : สุณีเยการพิมพ์, 2547.
- กาญจนา นาคสกุล. แบบการเสริมสร้อยในภาษาไทยและภาษาเขมร. ภาษาและวรรณคดีไทย. 14 (ธันวาคม 2550), 1-27, 2550.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. เอกสารการสอนชุดวิชาการใช้ภาษาไทยหน่วยที่ 9-15. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2544.
- ทัศนีย์ ศุภเมธี. การใช้ภาษาไทย (ไทย 101). กรุงเทพฯ : ธนะการพิมพ์, 2542.
- ทิตนา แคมณี และคณะ. วิทยาการด้านการคิด. กรุงเทพฯ : เดอะมาสเตอร์กรุ๊ปแมนเนจเม้นท์, 2544.
- ทิตนา แคมณี และคณะ. ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.
- ธนาภรณ์ ตันเจริญ. การพัฒนารูปแบบการสอนตามแนวเมตาคอกนิตันเพื่อเพิ่มความสามารถทางดนตรีในการทำอิมโพรไวเซชั่น. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- ผดุง อารยะวิญญู. การสร้างเครื่องมือเพื่อคัดแยกเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2544.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. 21 วิธีจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์, 2545.
- อารี พันธุ์ณี. ผูกให้คิดเป็น คิดให้สร้างสรรค์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไยโหม เอ็ดดูเคท, 2545.
- Flavell, J. H. *Cognitive development*. New Jersey: Prentice-Hall, 1985.
- Gordon, W. J. J. *The metaphorical way of learning and knowing synaptic education press*. Cambridge : Learning, 1992.
- Joyce, B., & Weil, M. *Model of teaching*. 2nd ed. New Delhi: Prentice - Hall, 1992.

